

სამართლელო

ხელის მოწერა და დასაბეჭდი განცხადებანი მიიღება „სამართლელო“ რედაქციასა და კანტორაში ყოველდღე კვირა-უქმეების გარდა, დღის 9—3-მდე. ხელმოწერილი წერილები არ დაბეჭდვება; დაუბეჭდავი მკითხველები და კორესპონდენტები სულ არ იხილება; იხილება ერთი თვის მხოლოდ დღი წერილები და მოთხოვნანი.

რედაქცია და კანტორა იმყოფება: თბილისში, მიხეილის ქუჩაზე, № 4.

ფოსტის ადრესი წერილებისა და ფულსათვის: თბილისი, რედაქცია „სამართლელო“, პოჩ. ყაჩიქ № 76

განცხადების ფასი

ჩვეულებრივი მკითხველი პირველ გვერდზე 10 კაპ., კვანძის გარეშე მიღებულ განცხადებათა ფასი: სტრიქონი პეტრი 1 გვ. ველებზე 40 კა. 4-ზე 20 კა., ტექსტში—60 კა. სამკვლილო განცხადება თითოჯერ სტრიქონს 4 სათამდე ღირს 3 მან., 4 საათის შემდეგ (მიიღება მხოლოდ გაბაშვილის შესახებში, ა. კალანდარიძის სტაბაში ეღირება 4 მან. და მატეხიანი № ღირს ყველაფერ 7 კა.

ყოველ-ღიუხრი საკოლიტიკო, საპრონომიო და სალიტერატურო გაზეთი

„სამართლელო“

1916 წ.
წელიწადი გორაკი

1916 წ.
წელიწადი გორაკი

უპროცედოლო ყოველ-კვირულ სურათებთან და მატეხით ღირს 8 მან. 50 კაპ. ფასის გადახდა შეიძლება სამ ვადაზე: პირველ ინფორმაციას 3 მან., პირველ მაისამდე 3 მან., პირველ ენციკლოპედიას 2 მან. 50 კაპ., თვიურად—80 კაპ.

პროცედოლო გაზეთი წლიურ ხელის მოწერათვის ღირს 10 მან. ფასის გადახდა შეიძლება სამ ვადაზე: 1 ინფორმაციას 5 მან., 1 მაისამდე 3 მან., 1 ენციკლოპედიას 2 მან. ვინც 1 მარტამდე 3 მან. ერთხელ შეიძლება, გაზეთის ყველა პრემიით მიიღება.

პროცედოლო:

- 1) სალიტერატურო კრებული „მედიანი“ გამოვა სამ თვეში ერთხელ. ყოველ კრებულში მოთავსდებიან იქნება ჩვენი მწერლების რჩეული ორიგინალი ნაწარმოებები ცნობილ ქართველ მხატვრების მიერ დასურათებული.
  - 2) საქართველოს ბიბლიოთეკა „მედიანი მრავალი“ წიგნაკება, საქართველოს ეკონომიურს და პოლიტიკურს საკითხებზე. 3) საქართველოს ეროვნულ-პოლიტიკური დღიური რუბა.
- კვირა მყიდველთათვის თვითული კრებული ეღირება 1 მან. 30 კა., რუბა—2 მან., საქართველოს ბიბლიოთეკის თვითული წიგნაკი—50 კა.
- ფულს გადახდასა და ხელის მოწერას შეიძლება რედაქციის კანტორაში ქ. თბილისი, მიხეილის ქუჩაზე, სახლი გაბაშვილისა № 4. ფოსტის ყუთი № 76. (თბილისი მოსკოვსკაია ულ. დომე ტაბასა № 4. почтовый ящик № 76.) და ქ. შ. წ. ქ. გამავრ. საზოგადოების ბუხარატერთან ვახლ ედღაწავილთან. დამკვეთსათვის—თბილისი „სამართლელო“.
- პროცედოლო ხელის მოწერას მივლა ამინდების სია ცალკე გამოცხადდება.
- გაზეთის კანტორა ღირს დღის 9—3 საათამდე და საღამოს 5—8 საათამდე.
რედაქცია-გამომცემელი ხანდო შანთაშვილი.

მიიღება ხელის მოწერა

მიიღება ხელის მოწერა

თბილისის ქალაქის მოუკრავი

აუწყებს თბილისის მკვიდრთ, რომ ქალაქ ალუბკაში 15 იანვარს გარდაიცვალა

ქალაქ თბილისის საპრონომიო მოქალაქე ბრატვი

ილარიონ ივანეს ძე

პოეტონსკოვ-ლაშკოვი

პანაშვიდი თბილისის ქალაქის გამგებობის სახელით განსვენებულს სულს მოსახსენებლად გადახდილ იქნება ორშაბათს, 18 იანვარს, საღამოს 8 საათზე ქალაქის საპრონომიო დარბაზში (შესავალი ველაიამოვის ქუჩიდან).

პირველი წელი

სამართლელო“-ს რედაქციის თხოვნით 1916 წლიდან სამთავრო ვართხელ გამოვა

გაზეთი და სამხატვრო პრემიული

„მედიანი“

ქალაქული ფილარმონიის მომართვისთვის ღირს 4 მანეთი. ფასის გადახდა შეიძლება ნაწილ-ნაწილად: 1 მარტამდე 2 მანეთი, 1 თებერვლამდე 2 მანეთი, ცალკე ნომერი ეღირება 1 მან. 80 კა. კრებულში მოთავსდებიან იქნება ჩვენი მწერლების რჩეული ნაწარმოებები ცნობილ ქართველ მხატვრებისგან დასურათებული. შემოღობის კრებული საგანგებოდ მიიღებება ჩვენი დიდებულის მგონის ნ. ბარათაშვილის ძეგლს ხსენებს მის დაბადებიდან ასი წლის თავის აღსანიშნავად. ხელის მოწერა მიიღება „სამართლელო“ რედაქციის კანტორაში, თბილისი, მიხეილის ქუჩა № 4.

გაზეთი „სამართლელო“-ს წლიურ ხელის მოწერათ ქალაქული „მედიანი“ უფასოდ დაუბრუნდება.

სახაზინო თეატრი

სამშაბათს, 1916 წელს 2 თებერვალს, 1 საათზე თბილისის ქართული დრამატული საზოგადოება მართავს

ქლისაგად ჩერქეზიშვილის

გი ფლის სახაზინო მომავაფორმის აღსანიშნავად

საღმოსავლო

წარმოებენს

ბილეთები ამ თვეთვე იყიდება: „ახალი კლუბის“ კასაში. (1—31—1)

სახალხო სახლი

ქართულ დრამატულ საზოგადოების დასის მიერ ქართ. სათავდაზნაურო გენერალისთან არსებულ უფასო სასაღამოსთან თანხის გასაძიერებლად წარმოადგენილი იქნება

იუდას გამგებობა

მონაწილეობას მიიღებენ: დავითაშვილი, ნინო, თოძე ნინო, ჯავახიშვილი ნ., გუნია ვალერიან, გომელაური ზ., იმედაშვილი ა. თარაღიშვილი ი., იშხნელი ვიოლეტი, მგალობლიშვილი, ვიციტ იოს., ხარაული მ. დასაწყისი საღამოს 8 საათზე. რევიზორი კ. ანდრონიკაშვილი.

მორიგი წევრი გამგებობის: ი. გედეგანიშვილი. ადგილების ფასი 80 კა. დან 4 მან. დე.

„ახალი კლუბი“

ერთი კვირის პროგრამა 18—24 იანვარამდე

ორშაბათი—სინემატოგრაფი. სენსის შემდეგ დაუკრავს სიმებიანი ორკესტრი. სამშაბათი—ოპერეტა—წარმოდგ. იქნება „გრაფი ლოტკინ ბურგი“ კომ. 3 მოქმედებითი.

ოთხშაბათი—სინემატოგრაფი—სენსის შემდეგ დაუკრავს სიმებიანი ორკესტრი. ხუთშაბათი—ქართული წარმოდგენა—წარმოდგენილი იქნება „პირველი ბუნა“, კომედია 3 მოქმედ. ველიკოსი, გადმოკეთ. ვ. გუნიას-მიერ. ბოლოს დაუკრავს სამხედრო ორკესტრი.

პარასკევი—სინემატოგრაფი—სენსის შემდეგ დაუკრავს სიმებიანი ორკესტრი. შაბათი—მხადგება წარმოსადგენად ოპერეტა „რიგოლეტო“ ქართულ ენაზე. თუ ვინცობა არ შესდგა ნაცვლად გაიმართება სიმებიანი ორკესტრის კონცერტი.

კვირა—გაიმართება საღამო ქართ. საველე-მუსიკალური საზოგადოების მიერ. დასაწყისი კონცერტებისა საღამოს 9 საათზე, სექტაკალი ოპერეტა და სინემატოგრაფი ხალ. 8 საათზე.

შესასული ფასი ჩვეულებრივია, საოჯახო საღამოს შესასული ფასი, მამაკაცისა 1—05, მანდილოსნებისა და სტუდენტები (ფორმაში)—65 კა. (1—32—1)

სასტუმრო „პროგრესი“

ახლად შეკეთებული, მდიდარულად მოკრული ნომრები.

უაღრესი სივარძი. უაღრესი განათება

ქალაქის უაღრესი, ვორნოცის ძეგლის მახლობლად

ნომრები ყველასათვის ხელმისაწვდომი ფასებში.

თავის მდიდარულ დასაჯამებით ეთმობათ.

სასტუმროსთან მოწყობილი

სამხატვრო, ვანაგი თბილისი და სხვაი წყლი.

თბილისი, მიხეილის ქუჩა № 5. ტელეფონი 12—85. (წ.—14—10)

მ. დ. წინამძღვრიშვილი

ქ. ორბელიანი ხარკის უნივერსიტეტისა სამედიცინო ინსტიტუტის კლინიკისა ვადმოვიდა თბილისში და იღებს შინაგან სნეულებიან ავადმყოფებს: გულსა, ფილტვებისა და სისხლის სნეულებიან სპეციალურად. საღამოს 5—7 საათამდე, მიხეილის ქ. № 36, მეორე სართული.

მ. გ. მუსხაძე

იღებს ავადმყოფთ საღამოს 5—6 საათ. მისამართი: კუთხე კირონი და დიდი შთავის ქუჩისა, სახლი სენიშვილისა; შესავალი დიდი შთავის ქუჩიდან № 67 ოფიცერთა ეკონომიური საზოგადოების შენობის პირდაპირ. ტელეფონი № 5—77.

კახლის ძეგლი

გამგებობა

(სოფლისაგად)

განაახლა ავადმყოფების მიღება დღის 9—3 საათ. ყოველდღე, გარდა კვირა დღისა.

ოლღას ქუჩა, № 22.

კახლის ძეგლი

წინა რევიზორი

იღებს ავადმყოფებს დღით 9—2 ს. და საღ. 5—7 საათ. ყაზბეგის ქუჩა 14 და კირპინი შესახების 21.

გოლოვინის პრ. და სამხედრო ქუჩის კუთხეში, ფოსტა-ტელეგრაფის პირდაპირ გაიხსნა

ახალი ავთიაქი

პროკიუორის ახლადიანისა

ლომბოვი მადონისა

მოსე ანთიმოსის ძე

კალანდარიშვილი

უმფროსი ექიმი თბ. კადეტთა კორპუსისა.

გაზეთა, შინაგან და ქირურგიულ სნეულებიან ავადმყოფებს იღებს ყოველ დღე საღამოს 5—7 საათ. ოლღას ქუჩა, № 3, სახლი მელიქ-პარაიანისა.

ოქობის აგებები

ოქობის დავაგები

14 იანვარი.

შამაღას მთავარ სახლის შტაბისა პეტროგრადი. დასავლეთის ასპარეზი. რიგის მიღამოგებში წარბაზების სროლა. შლოკის მიღამოგებში გერმანელები წარბაზებს უშენდენ, მათ ნიშანს აძლევდენ ჰაერობლანდებიდან თვითონ ჰაერობლანდებიდან

ნაც იხროდენ ყუბარებს. პლაკანების მიღამოგებში რუსების წარბაზები ნიშანში კარგად მიღობა. დღის მიღამოგებში გერმანელების რამდენიმე ცეპელინი ყუბარებს იხროდა. სვენტენის ტბის მიღამოგებში რუსებმა მოპოვებდებიან საწვარი და აზიანეს და მტერი გაჟანგეს. გენერალ ევერტის ჯარის საომარ ხაზზე და მის სამხრეთით სიწინარე. გერ-

მანელებმა იმპერატორ ვილემის დაბადების დღე იღეს სასწაულებს. მღ. სტრიკის შუა მდინარეობაზე მწვერავ წარბაზების შირი შეტაკება ხდება. 9 იანვარს განთავსდა რუსების ჯავშნიანი ავტომობილი ბურჩის გზაზე მტრის მავთულის ხაზის მიღება, სროლა აუტუხა და მოპირდაპირის მოღარაჯენი გაჟანგა. ბოიანის ჩრდილო მიდამოებში განდევნეს მტრის ჩასაფრებული რაზმი. აქვე მოპირდაპირე პატარ-პატარა რაზმებით შეეცადა შემოტევა, მაგრამ მოიგერიეს. მოპირდაპირე რაზმების ვაჭრების შემდეგ, მოშაშაშაში გაზეთ დასავალი მიღამო.

ამაქსინის ახალბრუნი. მელოავგერთის დასავლეთ მიდამოებში ოსმალების თავსაჩინო რაზმი გაჟანგეს, ტყვე წამოიყვანეს 17 აფიცერი და 274 ასკერი, დავლად დარჩათ ბევრი თოფი, პატრონების ყუთები, ათათახობით პატრონა, რუსებმა, მტრის დევნის დროს, აიღეს ქალაქი ხინსკალა (ახრუსისა და მუსს შორის). აქ ხელთ იგდეს ტყვეები, დიდძალი სასროლი მასალა და სურსათი. ოსმალები მუსსკენ გარბნა.

ფლოტი სათანადო ანგარიშს უწყევს გერმანიის ფლოტის გაძლიერებას. ჩვენ რაღაცა გამოცანათა ბურუსში ვართ. ამ უმოქმედობის დროს გერმანიის შედეგად ბევრი რამ გაეცეთებინათ. ამაზე ბალღურმა უპასუხა: „რაც ხდება გერმანიის გემების ავების გარეშე, მართლაც გამოცანათა თქმა უნდა, გერმანიის შეძლება აქვს ეხლა ავას დიდი გემები და შესაძლებელია უძლიერესი იარაღითაც აღჭურვილი თვითული. ჩვენ არა გვაქვს რა საბუთად იმისა, თუ მართლა გაზეთის ფურცლებზე ნახსენები 17 დიდი იარაღისა ხარბანები არსებობს. ყოველ შემთხვევაში ჩვენც შეგვიძლიან ასეთივე იარაღი გავაყუთოთ, თუ კი საქართვები მოითხოვა. რაც შეეხება საქინოებს, ჩვენც ყოველგან ვმოძრაობთ, ვმოქმედებთ როგორც ახალი გემების ასაგებად, ისე დაზიანებულ გემების შესაკეთებლად. მუშაობის მასშტაბის გადიდება ყოველად შეუძლებელია. ჩვენ შეგვიძლიან მხოლოდ გემების ავების სისტემა შევივლოთ და მეტი არაფერი.

ქაშინი, 13 იანვარი. ინგლისელთა ჯარები 9 იანვარს ვაგმართენ მტრულს, სადაც მტერი დაზიანებულიყო. წვიმა და ქარიშხალი უშლიდა ტრანსპორტების მოძრაობას. ინგლისელებმა ღამე 9 იანვარს ბერშოლაში გაათეს. დილით ორი რაზმი გაემართა მტრის შესახვედრად. თავის მხრით მტრმა ძალები ორ ნაწილად გაყო და ერთგანშილი წამოვიდა მათს დასაყურად. ასტედა სასტიკი სროლა, რამაც ორ საათზე მეტ ხანს გასტანა. მტრმა დაიხია. ჩვენი ჯარები გაიჭრდნენ ბერშოლასთან სამ მილის მანძილზე. მტრის მხრით ოში მონაწილეობას იღებდა 4500 არაბი. ჩვენ მოვეყვანეს 26 კაცი და 274 დასტურს. მტრის მოკლულ-დაჭრილი უღრის 150 კაცს.

ქანთონი, 15 იანვარი. სამხრეთ ჩინეთში რევოლუციის ხელმძღვანელები კრებულენ.

გუბარასტი, 14 იანვარი. ბულგარები გამგებობას ვერ იჩენენ სოლუნზე იერიშით წავიდნენ, ზურგის გამაგრებას ელიან. მძიმე წარბაზების მოლოდინში არიან.

კონილი ფრანგი სოციალისტი ანტი მილიტარისტი გუსტავ ჰერევი ომის დაწყებდანვე უკიდურესი პარტიოტი განხდა. აქამდის მის რედაქტორობით გამოდიოდა გაზეთი „Guerre Sociale“ („სოც. ბრძოლა“). ახლა ამ გაზეთისთვის სათავური შეუქცია „Victoire“-ად („გამარჯვება“). ამ სათავურის გამოცვლით, — ამბობს ჰერევი, — მე მსურს ხაზი გავუსვა იმ განხეთქილებას, რომელიც მოხდა ფრანგულ სოციალისტებისა და გერმანულ სოციალისტების შუა, რომელიც განიცდის სრულ ინტელექტუალ და მორალურ გაკოტრებას. ჩვენ უკვე ჩამოვიტყუეთ და მარცხების ღარიში შევხედულვით, რაიც 1871 წლ. დამარცხებამ დაგვასვა დიდ, სახელდობრ იმ დამარცხებამ, რამაც ფრანგული სოციალიზმი დაუქმებებარა გერმანულად. ვადართო ვახებდებ, რომ ამ ყაბად ფრანგი სოციალისტები კლერიკალბთან და რეაქციონ ფრანგ პარტიოტბთან უფ-

ლომონი, 13 იანვარი. გუშინ ჩვენი საპარო ესკადრა შეეცაგ გერმანელთა 27 პერეობლანს. ბოძილის დროს ჩვენებმა მტრის 2 პერეობლანი და სამი დაბმული ბურთი ჩამოავდეს. შემდეგ უვნებლად დაბრუნდენ ჰანგარს.

ლომონი, 14 იანვარი. კულ-ლ-ამარიდან იტყობინებიან: მტრმა დასტოვა თხრობები და თითქმის ერთ მილის მანძილზე დაიხია. საზოგადოდ არავითარი ცვლილება არ მომხდარა.

ლომონი, 13 იანვარი. მუშათა წლიურ კონფერენციებზე უმეტესობამ 1,502,000 კაცმა 602,000 წინააღმდეგ რევოლუციის მისცა ხმა, რათა ყოველგვარი ზომა მიღებულ იქმნას ომის გასაგრძობელად.

თემთა პალატაში იუნგის შეკითხვაზე, სადმირალის შეფუძინა თუ არა გარანტია მოვეცეს, რომ ინგლისელთა

ქანთონი, 13 იანვარი. ინგლისელთა ჯარები 9 იანვარს ვაგმართენ მტრულს, სადაც მტერი დაზიანებულიყო. წვიმა და ქარიშხალი უშლიდა ტრანსპორტების მოძრაობას. ინგლისელებმა ღამე 9 იანვარს ბერშოლაში გაათეს. დილით ორი რაზმი გაემართა მტრის შესახვედრად. თავის მხრით მტრმა ძალები ორ ნაწილად გაყო და ერთგანშილი წამოვიდა მათს დასაყურად. ასტედა სასტიკი სროლა, რამაც ორ საათზე მეტ ხანს გასტანა. მტრმა დაიხია. ჩვენი ჯარები გაიჭრდნენ ბერშოლასთან სამ მილის მანძილზე. მტრის მხრით ოში მონაწილეობას იღებდა 4500 არაბი. ჩვენ მოვეყვანეს 26 კაცი და 274 დასტურს. მტრის მოკლულ-დაჭრილი უღრის 150 კაცს.

ლომონი, 13 იანვარი. გუშინ ჩვენი საპარო ესკადრა შეეცაგ გერმანელთა 27 პერეობლანს. ბოძილის დროს ჩვენებმა მტრის 2 პერეობლანი და სამი დაბმული ბურთი ჩამოავდეს. შემდეგ უვნებლად დაბრუნდენ ჰანგარს.

ლომონი, 14 იანვარი. კულ-ლ-ამარიდან იტყობინებიან: მტრმა დასტოვა თხრობები და თითქმის ერთ მილის მანძილზე დაიხია. საზოგადოდ არავითარი ცვლილება არ მომხდარა.

ლომონი, 13 იანვარი. მუშათა წლიურ კონფერენციებზე უმეტესობამ 1,502,000 კაცმა 602,000 წინააღმდეგ რევოლუციის მისცა ხმა, რათა ყოველგვარი ზომა მიღებულ იქმნას ომის გასაგრძობელად.

თემთა პალატაში იუნგის შეკითხვაზე, სადმირალის შეფუძინა თუ არა გარანტია მოვეცეს, რომ ინგლისელთა

რო მასობრივად გვერდობთ თავს, ვიდრე ერთ-ერთი დღის მანძილზე, რომელიც სცილდება გერმანულ ზავზე მო- ვაჭარის ხელს. სამოქალაქო ომი თუ სოციალ-ნიადგზე ატეხილი ბრძო- ლა აღარ არის სასურველი არც დღეს და არც ხვალ. დღეს მხოლოდ ომი და მეტოპოლიტიკა უნდა იყოს ფრანგთა და ინგლისელების ურთიერთ- ვაჭარობის შედეგად. გერმანიის მიზანმიმართულ პოლიტიკას და მეტოპოლიტიკას მხოლოდ ახალი გზაა.

საგადაცემი სამხედრო ბეგარა ინგლისში.

ინგლისში საბოლოოდ გადაწყდა, შევიწროებული იქნეს საგადაცემი სამხედრო ბეგარა. ასეთი განაღობა ეწინააღმდეგება ინგლისელი ტრადიცი-ებს, მაგრამ თანამედროვე ომმა ტრადიციები გადალახა. თავისუფალი მონაღმბრები მოთხოვნებიდან ნაკლებ ეწევიან ბეგარას. ბევრი უკანაა უკოლონური ახალგაზრდა ინგლისელი ომში წასვლის მაგიერ რჩებიდა შინ. ლორდ კიტინგემ განსაზღვრულ რეგულაცი-ებს შემოიტანა, რომლებიც შეზღუდვას ახდენდა ბეგარას, რათა მათი დასახლება მოეხდინა. სინათლე მხოლოდ ირანშია.

კურლიანდის ღირებულება

გერმანელები დიდ ყურადღებას აქციებენ კურლიანდის მიხედვით. მთელი ამ მხარეზე გასაოცარ ყენერგას იყენებ, ახალ-ახალი ჯარები მოპყაუთ და აუარებელ სახედრო მსახურს უწე- რან თავს. ყოველდღიური ზედმეტი გან- ბილის აწოდებს დაწინააღმართი აქტიუ- გების საოკარის სისწრაფით ასრულე- ბენ. „სერბეთი და შინაშეგით გერმანი- სიღატაკით მხოლოდ სათბამო ნივთი იყო, ანაბრის პეტროვი, თავით ფეხ- მდე რკინაში ჩაშვდარ გოლითის აღ- სასრული არც ისე ახალია, როგორც ვგებინა. ჩემს თავს ნებას მივიცემ და ვიტყვი, რომ ჯერ კიდევ ბევრი მარ- ცხის მოწვევები ვიქნები... ლოგინის ალებით მტერმა მიველი მხოლოდ გა- ავიკრია, მაგრამ შინაშეგით სიტყმე- ლად არ ღირს იქ, სადაც ვაქცილებით მეტს რამეს უნდა მოველოდეთ. გერ- მანელებიც უღიღეს მტრად არა შინა- შეგითა სოვილი, არამედ რუსები. მარ- თალია, ინგლისი სულს, საფრანგეთი- ში მტერებს ჰხედებს, მაგრამ რუსე- თისა უფრო ეწინააღმდეგება. ამიტომაც მან დიდი ყურადღება მიაპყრო კურლიან- დის ქარს. თუ აქ გერმანელები შინა- ვარ ძალებს ერევიან, მაშინ ჩვენც გემართებს მთელი დღინა ვაჭრობა გავეწიად, რომ მტერი არ გადმოვეშ- ვათ. დღინა კურლიანდის გასის აღ- გილი, სადაც გერმანულ დაემსხვრე- ვათ რაზმები და სასიკვდილო მახვი- ლის წერა იქნებიან...“

ელვარა ყუმბარები.

გერმანელებმა უკანასკნელ ხანაში დაიწყეს განსაკუთრებული ყუმბარა- ტყეების ხმარება. გასროლისთანავე ღამით სტეკბან და მთელს მანძილს საოკარ სახით ანათებენ ფოსფორის სინათლით.

სერბეთის გარშემო.

სერბულთ წინადადებას აღიქვენ, სე- პერატულ ზავზე მოაწერეთ ხელიო. მეფე ფერდინანდის მადლობა. იმპერატორმა ვილჰელმმა ინახულა ნიმი. ამის გამო მეფე ფერდინანდი აღტაცებაში მოსულა და ასე მიუპარ- თინა: „ave imperator Caesar, მღღე- თა-მღღეო წინამძღოლი! ძველი ქალა- კი ნიმი გვიგებდა შენ! მთელი აღმოს- ვავლის ხალხი შენში ჰხედებს გან- მათავისუფლებულს, აღმდგენს და აღ- მაყვავებულს!“

თვალსაზრისი გარნობაზე.

ჩიანების გერმანელთა მფრინავნი ეწვევიან ქალაქ ტარნოპოლს ესკარა შესდგებოდა შიდა პარკობასთან და ერთი „კრეპლენსკან“. მფრინავთ სულ 75 ყუმბარა ჩამოვლიდა.

სალონიანი.

სალონიანი მდგომარეობა უცვლე- ლია. ავსტრია-გერმანელებს ჯერ რკინის გზები არ მოუწყობივინათ და მტობაც ავიანებენ ოპერაციის და- წყვეტა. ამბობენ, საერთო იერიშს ფელდმარშალი მაკენზენის ხელმძღვანელობით დაიწყებენო.

უკანასკნელი ფოსტა

განდევნილებს აზრი. ლონდონში მრავალრიცხოვან კრე- ბაზე ბელგიელთა სოც.-დემოკრატიის ბელადმა განდევნილებს სთქვა: მო- კვებოდა სახელმწიფოთა სოციალისტი- ტების მტკიცე გადასწვების ომი უკიდურესობამდე გაავრცელდეს. გან- შემიძლიან მე გერმანულ ამხანაგებთან ერთად მოუვდედე წითელ მულ და და- ფარებულ მავიდას, როდესაც ჩვენი ძმა იმემარნი ბრძოლის წითლად შე-

ღებულ ველზე იბრძვიან, თუმცა პრინციპებით თანაბარნი ვართ, მაგრამ სინამდვილეში უფსკრული ვავსორებს. უმთავრესი ამ უფსკრულთაგანი ელხას- ლორენია, რომელზედაც ფრანგი სო- ციალისტები თავის დღემი ხელს არ აიღებენ. ბელგეთი და მოკავშირენი სამართლიანობის გამარჯვებას მოუ- ლოდინებენ.

აზრების მხარეს.

ბერლინიდან „ბ. ვ.“-ს ატყობინებენ: ბერლინი უძალესი სამხედრო თათ- ბირი მოხდა ვილჰელმის თავმჯდომე- რებით. თათბირმა გადასწვებითა: შინა- შეგით მოქმედებ ავსტრიელითა ჯარი დასუფინებელი უნდა გაიხვანოს მკი- რე აზიაში აზრების მისაშველებლად.

სალონიკის გარშემო.

გერმანელების ჯარი ქანატასა და მონასტერში იყის თავს.

შეთანხმება.

იტალიაში დაბეჯითებით ამბობენ, რომ გერმანეთი, ავსტრია, ბულგარეთი და საბერძნეთი შეთანხმდნენ ალ- ბანეთის საკითხში.

დარდანელში.

გერმანელებს დარდანელში ესლა 25 ათასი მემობარი ჰყავთ.

ბულგარეთი და საბერძნეთი.

გერმანელი დიპლომატები სცილო- ბენ ერთმანეთს შეხვედრობდნენ ბულგარეთის მეფე ფერდინანდი და საბერძნეთის მეფე კონსტანტინე. ბულგარეთი საბერძნეთის სთავაზობს მონასტერს კავალის სამაგიეროდ.

ბრძოლის ველზე

ქრისტეშობისთვის უკანასკნელ რი- ცხებში რუსის ჯარი შეუდგა საერთო შემოტევის თითქმის მთელი ასი ვერ- სის ფორტის სიგანეზე. ქორიხის შუამდინარობიდან მოყოლებული მდ- ეფერატის სათავეებზე. შთავარი ძალა რუსებმა ცენტრალ ადვილი, ფსინის ელს მიახალეს, აქ ოსმალია ძალა და- მარცხდა, სწრაფად უქუ დაიხია და აზრუმს თავი შეაფარა. აზრუმამდე შეჭრილი რუსის ჯარი, რომ ყოველ- სიხათი ასდენოდა, რუსებს სახედა- რო მოქმედება უნდა გაეცხოვრებინათ ვანისა და ურმიის რაიონებში. გუშინდელი ოფიციალური დეპეშა ოქტო- ბრში რომ მელანხგრატის დასავლეთი რუსებსა და ოსმალებს ცხარე ბრძო- ლა ჰქონიათ.

ოსმალია რაზმი რუსებს გაუნადგუ- რებიათ. ტყვედ წამოუყვანიათ 17 ავიკერი და 274 ასკერი და დაღვე- ნები დაძარცვებულ ოსმალებს. ამ დღეინს დროს რუსები შეჭრილან ქა- ლაქ ხნის-კალაში, რომელიც მდებარე- ბობს აზრუმსა და შუმს შორის. ოს- მალები მუშში ვარბან.

სამხედრო მოქმედება ურმიის სამხრეთ- თითაც ვაცხოველდა. დეპეშის გადმო- ცემით ოსმალები აქაც დაძარცვებულან.

რუსეთ-გერმანეთის ფრონტზე ღირს- შესანაშნავი არაფერი მოხდარა. ფრონტის ჩრდილოეთის ნაწილში რი- ვა დენისკის რაიონში პაერკოლაშე და ცეველინები განავრდობენ ზვების და ყუმბარების ჩამოყრას. აქ-აქ ლე- ბა უბრალო საარტილერიო ბრძოლა. სტრეპას შუამდინარეობაში შეტეკება მხოლოდ მზებრავთა რაზმებს მისდით.

თბილისი, 17 იანვარი.

რუს-ოსმალია ომმა მთელს მნიშვნელობით **სექტორის წამოაყენა** რუსეთის სა- შოგადოებისა და მთავ- რობის წინაშე ქართ- ველ მამადიანთა საკითხი. დაიხალეს, თუ რამდენად საზარალი იყო სახე- მწიფოს თვალსაზრისით ის ანტიქარ- თული პოლიტიკა, რომელსაც სისტე- მატურად აწარმოებდა ადგილობრივი მთავრობა, შემოერთებულ სამამადიანო საქართველოში. ამ ოცდა ხუთმეტი წლის განმავლობაში მთავრობის სხვა და სხვა უწყების მოხელენი, თითოეუ- ლი თავის გავედნის ფარგლებში, აჩემე- ბით სდევნიდნენ ქართული სულის ყო- ველ გამოცხადებას, ყოველ ქართულ საქმეს. ჩვენს ღვიძლ მშენს წამ-წყუმ ჩასაჩინებდნენ, თქვენ ქართველები არა ხართ, თქვენ თურქები ხართო.

სამამადიანი საქართველოში მთავ- რობის სკოლებიდან ქართული ენა განადგეილია იყო. მთავრობამ არ იფა- რა, რომ ეყრბო ქართულ ინიციატივას მაშვილიან ძმებისთვის სკოლა გაეხსნა და შიგ სამშობლო ენა ესწავლებინა. ამ მხრით ქართ. შორის წერა-კითხვის გამ. საზოგადოებას უნდაეფილებო დაურ- ჩა ყოველი ცდა და ნაბიჯი.

შეგნებულ ქართველ კაცს საქაო გამ- პრაიხობა და საზოგადოებრივი ალოღა გამაინდებოდა, რომ ამ ახალ დიდ საქმისთვის ინტრიგა არ გაეწია და ისეთი სიმწველ არ შეექმნა, რომელიც მის მოქმედებას ითმომე შეაფრებდა. მოვსტყუებითი ყოითლან ისეთი შე- გნებული და „მოღვეწე“ პირები, რომელნიც არაფერს დარიდებია, რომელთაც არავითარი ანგარიში არ გაუ- წევიათ არცერთი ზემოქმედებითი და საზომობის რამ ზრახვით განუსაზიერე- ბათ, პეტროვადის წერილ-კრედიტ- ბათი მთავარ გამგებნის თვლითა ცე- შირის დაფუძნების კანონიერობა! საქმის ბიუროკრატიული გამოძიება სწარმოებს. ვინ იცის რამდენი ხანი გასტანს. პეტროვადის წერილ კრე- დიტის მთავარ გამგებნის ოფიციალ- გაფრთხილებების წყალობით, სახელმწი- ფო ზანის თბილისის განყოფილება თელავის კავშირს კრედიტს არ აღუღეს. საქმე შეფერდა. კავშირის მოქმედება უცნობ დრომდე ვადაიდა. ქართულ საქმეს უტყუარი ზიანი შეემთხვა! მისაღრებით ჩაიღინეს ეს აქვარა მე- ხანიათბა განსაზიერების ავტორებმა? ვის ინტერესს ენახებურებია?!

ნიმუშია მოსოვში

დღესაც მთავრობის მო- ხელეთ ძველი რუტინა და სუ- ლისცეობა ამოძრავებს; დღესაც ძვე- ლი ანტიქართული პოლიტიკა გამხდარა მათთვის სახელმძღვანელო იდეად. სა- ხალხო ინსპექტორი ბ. პეტროვი განავრ- კობს გასაპარონების პოლიტიკას სა- მამადიანი საქართველოში. ბ-ნი პეტ- როვი თავის რეზისებრ კონფისკაციის უშვრება ქობულეთის უფასო სამკითხვე- ლოში ქართულ ვაჭრებს: „საქართვე- ლო“-ს, სახალხო ფურცელ“-ს, სამშობ- ლო“-ს, როგორც ეს ჩვენი ვაჭრების მე- 11-ე №-ში იყო აღნიშნული.

ქართული სახარება რაა, ისიც-კი ვერ უყვებია. მაგრამ სახალხო-ინსპე- კტორი არც ამას დასევრებია. იგი საჯაროდ დამუტრებით ვაიხახის: აქა- რაში ქართული არ იბოგერებს! ბ- ნი პეტროვის საქციელს და სიტყვას დამე- მრტება და უფალოებსა მამართლიანი აღმერთება და გულისწყრომა-გამოუ- წევია. თუ როდისმე აუტანელი და მოუხვლებელი იყო ასეთი თავხედობა, დღეს ერთი ასად უფრო შეპარჭუნე- ბულია! მთელი ქართველი საზოგადოე- ბა უფაქიხის ყურადღებით თავს დას- ტრიალუებს სამამადიანი ქართველობას და ყოველ ღონეს ხმარობს ღვიძლ ძმთა შემოსარბობელად.

გ. ვეშაპელი.

გუშინ დღით, 11 საათზე, „საქარ- თველის“ რედაქციის წარმომადგენე- ლი სდარბაზოდ მიიღო საქართვე- ლის ახალმა ექსპარტისმა ყოველად უნამდვილოდს პლატაონმა, ერთს საათს ესაუბრა საქართველოს ეკლეს- სიის არსებით საკითხებზე. საუბრის შინაარსი, ექსპარტისის ნებართვით, და- წვრილებით დაიბეჭდება ჩვენი ვაჭ- თის სამშაბათის ნომერში.

ახალი ამბავი

გ. ვარანოვ-დაშკოვის გარ- დაცვალების გამო ქალაქის გამგებანამ დაცვალებს 16 ამა თვეს: 1) დავეალოს ქალაქის მოურავს, გუგუზანოს განსე- ვებულს მუედელს გ. ე. ა. ვარანო- ვ-დაშკოვისას სამძირის დეპეშა; 2) გადახდილ იქმნას 16 ამა თვეს ქა- ლაქის საბჭოს დარბაზში პანაშვიდი განსევენებულის სულის მოსახსნებლად; 3) იშუამდგომლოს ქალაქის საბჭოს წინაშე: დარსებულ იქმნას განსევენებუ- ლის სახელობაზე ერთი სტამენდია; 4) გაიხვანოს განსევენებულის დაკრ- ძალაზე საგანგებო წარმომადგენელი და დაეცვალოს მას ვერცხობის ვერივინი და დადავს განსევენებულის კუბოს; 5) დაიკიდოს განსევენებულის პარტიკრ- ტი მოშავალ პოლიტბუისეუმის ერთ- ერთი დარბაზში; 6) დაერქვას გ. ვო- რონოვ-დაშკოვის სახელი პოლიტბუ- ნიკუმისკენ მიმავალ ერთ-ერთ დიდ ქუჩას; 7) 18 ამა თვეს, იმშინდ გლო- ვიარობის, დაიხუროს სახეობის კრება.

ელისაზე ჩერქეზიშვილის სა- სკენო ასპარეზზე 30 წლის დაუღალავ მოღვაწეობის შესწრულების გამო, 2 თებერვალს 1916 წელს სახანო თე- ვტარში გამართება დასტესსწავლა სა- ლამო, ამისათვის შესდგა კომისია. კო- მისიის თავმჯდომარედ არჩეულია ნ. ტარასიძე, წევრებია: კ. ტასო მანა- ხალიაძე, ე. ღლენე აფხაზისა, ს. სთფიო- ჯანდიერისა, კ. ანეტა ანდრონიკოვი- სი; ბ-ნი შიხინოვი, ა. ახანაროვი წარმენ კახიანი და სხვანი. საღამოზე წარმოდგენელი იქმნება პირველი მო- მარტივი და ადვილი გასაგები რამ იყო, ამისთვისაც მოველოდით, რომ

და „გლახა ჭრიაშვილი“ ი. კუკევა- ძისა. დაწერილებითი პროგრამა შემ- დგვ გამოცხადდება. ბილეთები „მძურ- ნეცეში“ იყიდება, ხოლო წარმოადგე- ნის დღეს თეატრის კასოში.

თბილისში ჩამოვიდა საბაგო დეპარტამენტის დირექტორი შადლე- ნი და რევოზორი ვერგოვსკი.

საქართველოს ექსპარტისმა ყო- ვლად უსამდვილოდს პლატონ ამ დღეებში მცხეთის მიმეგზავრება სვე- ტიტოვლის ტაძრის და სამთავრო დე- დათა მონასტრის დასათვლიერებლად.

გასართობი სოფლა. ქ. შ. წ. ქ. საზოგადოების გამგეობა 19 იანვარს სოფ. თქორყანში, პოლტარკის სა- ხლში მართება საბავშვო დილას. ბე- ვეის ილია ნაკაშიძე წაუცხობავს ან- დრეტის ბიოგრაფიას და მის ზღა- პარ „ბულბულს“. შემდეგ აჩვენებენ სურათებს ქართული ცხოვრებიდან.

მშობრივ სიტყვა აქარლებს. და- იბეჭდება და გამოვიდა ავ. წულაძის შრომა „მშობრივ სიტყვა აქარლებს“. წიგნს მრავალი სურათები აქვს დარ- თული. მთელი შემოსავალი ქართვ. სა- ქველმოქმედო საზოგადოებას გადაე- უცხა.

პანაშვიდი გრაფ ი. ი. ვორონ- ცოვ-დაშკოვისა. გუშინ სამხედრო ტა- ბარში საქართველოს ექსპარტისმა პლა- ტონმა გადახდა პანაშვიდი განსევენ- ბულ გრაფ ი. ი. ვორონოვ-დაშკოვისა. პანაშვიდს მეფის ნაცველი დიდი მთა- ვარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე დღეს- წრიო.

შუამდგომლობა. ქართულ სა- ქველმოქმედო საზოგადოების ოზურ- გეთის განყოფილება შუამდგომლობს საზოგადოების მთავარ გამგებნის წი- ნაშე, რომ გახსნას ოზურეთში საქ- სივი სახელსონო, ომში დაჭრილ და დახოცილ მემობართა ცოლების და ქალებისათვის. ამ საქმის მცოდნე მღ. ს. ანდრულოპის ანგარიშით, 20 ქალო- სათვის ასეთი სახელსონოს დაარსებას პირველ ხანად მოუწიდა 2,616 მან. 50 კაპ. განყოფილება თხოვლობს, რომ საზოგადოებას თუ არ მოეპოვება ამ საგნისათვის საქაო თანხა, იშუა- მდგომლით ტატიანას სახელობის კო- მიტეის წინაშე, რომ იქნებ იმან მოგუცეს საჭირო ფულიო. ოზურეთის განყოფილება ავრედვე შუამდგომ- ლობს მთავარ გამგებნის წინაშე, რომ მისცეს 1,200 მანეთი ქაქუისის სასულ- ლო სკოლას, რომელშიაც სწავლობს 90 ქრისტიანე და მამადიანი ქარ- თველი ბავშვი, რადგან ომიანობის გამო ეს სკოლა ქონებრივად დიდ გა- საქირს განიცდის. მთავარი გამგეობა საზოგადოებისა ამ დღეებში ვანიხი- ხილავს ორივე შუამდგომლობას.

სტრასთი. 14 ამა თვეს რკინის გზით შემოვიდა: ფეხლი 20 ვაგ., ხო- რბალი 1 ვაგ., მარილი 1 ვაგ., ხილი 1 ვაგ., დამარბულული ხორცი 12 ვაგ., კონსერვები 1 ვაგ., შუშა 7 ვაგ., ქვეანახარი 1 ვაგ.

გადამდებ სენი. გუშინ, 15 იანვარს, ქალაქის საავადმყოფოში იწვენენ: ქუნთაროშიანი 171, ხუნჯიანი 31, სახადიანი 25, საოფლიანი 7 და მენინგიტისი 2 კაცი.

ნიმუშია მოსოვში

დღესაც მთავრობის მო- ხელეთ ძველი რუტინა და სუ- ლისცეობა ამოძრავებს; დღესაც ძვე- ლი ანტიქართული პოლიტიკა გამხდარა მათთვის სახელმძღვანელო იდეად. სა- ხალხო ინსპექტორი ბ. პეტროვი განავრ- კობს გასაპარონების პოლიტიკას სა- მამადიანი საქართველოში. ბ-ნი პეტ- როვი თავის რეზისებრ კონფისკაციის უშვრება ქობულეთის უფასო სამკითხვე- ლოში ქართულ ვაჭრებს: „საქართვე- ლო“-ს, სახალხო ფურცელ“-ს, სამშობ- ლო“-ს, როგორც ეს ჩვენი ვაჭრების მე- 11-ე №-ში იყო აღნიშნული.

ქართული სახარება რაა, ისიც-კი ვერ უყვებია. მაგრამ სახალხო-ინსპე- კტორი არც ამას დასევრებია. იგი საჯაროდ დამუტრებით ვაიხახის: აქა- რაში ქართული არ იბოგერებს! ბ- ნი პეტროვის საქციელს და სიტყვას დამე- მრტება და უფალოებსა მამართლიანი აღმერთება და გულისწყრომა-გამოუ- წევია. თუ როდისმე აუტანელი და მოუხვლებელი იყო ასეთი თავხედობა, დღეს ერთი ასად უფრო შეპარჭუნე- ბულია! მთელი ქართველი საზოგადოე- ბა უფაქიხის ყურადღებით თავს დას- ტრიალუებს სამამადიანი ქართველობას და ყოველ ღონეს ხმარობს ღვიძლ ძმთა შემოსარბობელად.

ახალი ამბავი

გ. ვარანოვ-დაშკოვის გარ- დაცვალების გამო ქალაქის გამგებანამ დაცვალებს 16 ამა თვეს: 1) დავეალოს ქალაქის მოურავს, გუგუზანოს განსე- ვებულს მუედელს გ. ე. ა. ვარანო- ვ-დაშკოვისას სამძირის დეპეშა; 2) გადახდილ იქმნას 16 ამა თვეს ქა- ლაქის საბჭოს დარბაზში პანაშვიდი განსევენებულის სულის მოსახსნებლად; 3) იშუამდგომლოს ქალაქის საბჭოს წინაშე: დარსებულ იქმნას განსევენებუ- ლის სახელობაზე ერთი სტამენდია; 4) გაიხვანოს განსევენებულის დაკრ- ძალაზე საგანგებო წარმომადგენელი და დაეცვალოს მას ვერცხობის ვერივინი და დადავს განსევენებულის კუბოს; 5) დაიკიდოს განსევენებულის პარტიკრ- ტი მოშავალ პოლიტბუისეუმის ერთ- ერთი დარბაზში; 6) დაერქვას გ. ვო- რონოვ-დაშკოვის სახელი პოლიტბუ- ნიკუმისკენ მიმავალ ერთ-ერთ დიდ ქუჩას; 7) 18 ამა თვეს, იმშინდ გლო- ვიარობის, დაიხუროს სახეობის კრება.

ელისაზე ჩერქეზიშვილის სა- სკენო ასპარეზზე 30 წლის დაუღალავ მოღვაწეობის შესწრულების გამო, 2 თებერვალს 1916 წელს სახანო თე- ვტარში გამართება დასტესსწავლა სა- ლამო, ამისათვის შესდგა კომისია. კო- მისიის თავმჯდომარედ არჩეულია ნ. ტარასიძე, წევრებია: კ. ტასო მანა- ხალიაძე, ე. ღლენე აფხაზისა, ს. სთფიო- ჯანდიერისა, კ. ანეტა ანდრონიკოვი- სი; ბ-ნი შიხინოვი, ა. ახანაროვი წარმენ კახიანი და სხვანი. საღამოზე წარმოდგენელი იქმნება პირველი მო- მარტივი და ადვილი გასაგები რამ იყო, ამისთვისაც მოველოდით, რომ

და „გლახა ჭრიაშვილი“ ი. კუკევა- ძისა. დაწერილებითი პროგრამა შემ- დგვ გამოცხადდება. ბილეთები „მძურ- ნეცეში“ იყიდება, ხოლო წარმოადგე- ნის დღეს თეატრის კასოში.

თბილისში ჩამოვიდა საბაგო დეპარტამენტის დირექტორი შადლე- ნი და რევოზორი ვერგოვსკი.

საქართველოს ექსპარტისმა ყო- ვლად უსამდვილოდს პლატონ ამ დღეებში მცხეთის მიმეგზავრება სვე- ტიტოვლის ტაძრის და სამთავრო დე- დათა მონასტრის დასათვლიერებლად.

გასართობი სოფლა. ქ. შ. წ. ქ. საზოგადოების გამგეობა 19 იანვარს სოფ. თქორყანში, პოლტარკის სა- ხლში მართება საბავშვო დილას. ბე- ვეის ილია ნაკაშიძე წაუცხობავს ან- დრეტის ბიოგრაფიას და მის ზღა- პარ „ბულბულს“. შემდეგ აჩვენებენ სურათებს ქართული ცხოვრებიდან.

მშობრივ სიტყვა აქარლებს. და- იბეჭდება და გამოვიდა ავ. წულაძის შრომა „მშობრივ სიტყვა აქარლებს“. წიგნს მრავალი სურათები აქვს დარ- თული. მთელი შემოსავალი ქართვ. სა- ქველმოქმედო საზოგადოებას გადაე- უცხა.

პანაშვიდი გრაფ ი. ი. ვორონ- ცოვ-დაშკოვისა. გუშინ სამხედრო ტა- ბარში საქართველოს ექსპარტისმა პლა- ტონმა გადახდა პანაშვიდი განსევენ- ბულ გრაფ ი. ი. ვორონოვ-დაშკოვისა. პანაშვიდს მეფის ნაცველი დიდი მთა- ვარი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე დღეს- წრიო.

შუამდგომლობა. ქართულ სა- ქველმოქმედო საზოგადოების ოზურ- გეთის განყოფილება შუამდგომლობს საზოგადოების მთავარ გამგებნის წი- ნაშე, რომ გახსნას ოზურეთში საქ- სივი სახელსონო, ომში დაჭრილ და დახოცილ მემობართა ცოლების და ქალებისათვის. ამ საქმის მცოდნე მღ. ს. ანდრულოპის ანგარიშით, 20 ქალო- სათვის ასეთი სახელსონოს დაარსებას პირველ ხანად მოუწიდა 2,616 მან. 50 კაპ. განყოფილება თხოვლობს, რომ საზოგადოებას თუ არ მოეპოვება ამ საგნისათვის საქაო თანხა, იშუა- მდგომლით ტატიანას სახელობის კო- მიტეის წინაშე, რომ იქნებ იმან მოგუცეს საჭირო ფულიო. ოზურეთის განყოფილება ავრედვე შუამდგომ- ლობს მთავარ გამგებნის წინაშე, რომ მისცეს 1,200 მანეთი ქაქუისის სასულ- ლო სკოლას, რომელშიაც სწავლობს 90 ქრისტიანე და მამადიანი ქარ- თველი ბავშვი, რადგან ომიანობის გამო ეს სკოლა ქონებრივად დიდ გა- საქირს განიცდის. მთავარი გამგეობა საზოგადოებისა ამ დღეებში ვანიხი- ხილავს ორივე შუამდგომლობას.

სტრასთი. 14 ამა თვეს რკინის გზით შემოვიდა: ფეხლი 20 ვაგ., ხო- რბალი 1 ვაგ., მარილი 1 ვაგ., ხილი 1 ვაგ., დამარბულული ხორცი 12 ვაგ., კონსერვები 1 ვაგ., შუშა 7 ვაგ., ქვეანახარი 1 ვაგ.

გადამდებ სენი. გუშინ, 15 იანვარს, ქალაქის საავადმყოფოში იწვენენ: ქუნთაროშიანი 171, ხუნჯიანი 31, სახადიანი 25, საოფლიანი 7 და მენინგიტისი 2 კაცი.

არამასიული ნაკრამი

თბილისის ჩარჩო-მომავსე „პოლიტი- კოსების“ თარვს პირველი აქტი დამ- თავრებულა:

ერთ მილიონად ღირებულ სამხედ- რო ტანთსაცემლის და სახანო მან- დის გაქურდვისათვის დადაპტირებს ცნობილი ბელადი და მოღვეწე თბ- ლისის სომეხ ვაჭრებისა ა. მილოვი- ტაყველიშვილის მექარხნე გ. ადელხანო- ვი და ორი მდიდარი ვაჭარი—გ. ჩა, ჩიკინცი და ა. ოსიპიანიცი.

კომერციის სოცეტრის არაკიდი მი- ლოს სომხის პლუტოკრატიაში პირ- ველი საფრძული ეჭირა. იგი იყო ამ პლუტოკრატის სული და გული, მო- ჰქონებდა დიდ-ბელად ვაჭარს ა. მილოვი „დიდ პოლიტიკას“ აწარმო- ედა. ვის არ ახსოვს იგი წარსულ სანამესტნი- კოს მარავლობის ისტორიაში. აქაც, ბ. ბ. ბატისონ-გარათონოვ-და დოლოგ- რუკოვებთან ხელი-ხელ ვადაბმული ა- მილოვი „დიდ პოლიტიკას“ აწარმო- ედა. ვის არ ახსოვს მისი „პარტიო- ტული“ სიტყვები:

„ჩვენ უნდა გავიმარჯვოთ“, „ჩვენ გავემარჯვებ“, „ჩვენ ვართ დღეს სო- მხის ერის ბედნიერების განაილებული, მცველი და სეტყვი დარაჯინი“!

ესლა მემისი გულწრფელი აღლუე- ბა ერთ გამომჩენელ სომხსა, რომე- ლიც კიბების ღრუბნიბი მეუნებოდა: „ჩვენი ტანჯული ერის ბედი დღეს პოლიტიკურ ავანტიურისტების და ზნეობრივად დაცემულ ხალ

ბუღეტებს. გორში არსებულ ყველა და-

ბალი თუ სასულიერო, მოსამზადებელი თუ

პროფესიული სკოლებს მიეცეს ოცდა

ხუთ-ხუთი მანეთი და ნიკოპოლისის

სახელობაზე განზრახულ სკოლას

ყოველ წელს ღირსებად ეძლეოს 150 მანეთი

თითო, ამ უხეზ შეწირულებისათვის გორელები

მადლობას სწირავენ კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

თავიანთ უფიცი-ბით ბრმა იარაღად გადაქცეულან ამ

უსტაბაშის ხელში. ამ ხალხის ანაბარად არის მიტოვე-

ბული მთელი თელავი და მისი მეურ-

ნობა.

საგულისხმობი ის გარემოებაც, რომ თელავის

„თავდადებულმა მამებმა“ იმდენად გართულან

თავიანთ მოღვაწეობაში, რომ არც კი აგონდებათ,

რომ ენდენსთიდან მათ სამსახურს ვადა გარეცხავენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

„ხათორი“ ქალაქის თავიც არაფერს ვუბნებენ

პროვინციის პროვინცია

გურიანთა (გურიანთა)

აქაურ ინტელიგენტი უმოკემლობამ იქამდის მიიწია,

რომ დღევანდელ დარსებობს არც სამკითხველო და არც ერთი

კულტურული დაწესებულება. ყველგან ცდილობენ თავიანთ დაბა-სოფლებში შეიტანონ

განათლება, ააყვიონ მშობლიური მხარე, აქ კი ეგრე შეუდგნათ ამისი მნიშვნელობა.

საკეილაო (სენაკის მხარე). ყანაღებში ჩვენი სოფლის მცხოვრებნი

ძალიან შეაწუხეს. მცხოვრებლებმა მზარის უფროსს დახმარება სთხოვეს.

აქ დალაგინეს, მიკვალბულს ქმლენი აღარ გაუმართინ.

სოფ. სალიზნო (სენაკის მხარე). სოფ. სალიზნოში დაარსდა სამკო-

ნეგელო, მოსდით ყველა ურნა-ღავეობით.

სოფ. სიმონეთი (გურიანთა). წელს ძალიან წაღვიძნა მოვიდა სი-

მინდი. გლეხ-კაცობას ბავშვები სიცივით ეხორციებთ.

სახსარი არა აქვთ, ოჯახური მოთხოვნილების დასაკმაყოფილებლად.

რედაქტორ-გამომცემელი სანდრო უაზრიაშვილი

გაგაგადინათ სხომკება

ოთხშაბათს, 13 იანვარს ბაქოს სა-

ქველმოქმედო საზოგადოების შენობაში შეხვედრებამ

კომიტეტისა, კერძოდ განაწილებენ, დაენშორან გამო-

კეცულ და ომში დაზარალებულ ჯარის კაცთა ოჯახებს.

კომიტეტს განზრახული აქვს, საზოგადოების ვენერა-

ტარებას, რაც შეიძლება მათე მიზნე-

ლოს 4 ვაგონი ფქვილი გამოკეცულეს.

მოღვაწე ქალები. მაშადაღანები ძალიან მოზარულნი

არიან, რომ დიდადნენ მათში მოღვაწე ქალები.

რომელნიც გულშეზრდალეთ იღებენ მონაწილეობას ყველა დაწე-

სებულებაში.

რუსეთი მსოფიე.

10 იანვარს მოსკოვში რკინის გზით შეტრანიან

ხორცი 16,667 ფუთი ფქვილი—140,196 ფუთი

შაქარი 18,855 ფუთი, ერბო 315 ფუთი

თევზი 9,441 ფუთი, შუშა 491 ვაგონი.

— 12 იანვარს საღამოთი სტუდენტებმა

მოიყარეს თავი სკოლებების ძველიან

გამართეს მინიტეტაცია, შეტეს მრავალი

გრანოზიური სიტყვები და ძველის წინაშე

იღებრეს „სულთათანა“.

რედაქტორ-გამომცემელი სანდრო უაზრიაშვილი

დაგა-სოფლები

სოფ. ვარიანი (გორის მხარე). აქ არსებობს პირველი

დაწყებითი სასწავლებელი წ. კ. გ. საზოგადოებისა,

საკომ გორგენაშვილის სახელობის. სკოლაში

სწავლობს ორივე სქესის ბავშვი, დაახლოებით

ორმოცდაათიანად.

სოფლის მეცნიერთა აზრით აქვთ დაპარტონ

წვრილი სესხის ამხანაგობა.

სამხარა დღესასწაულებში ვარიანის სკოლის

მასწავლებელმა ქ-მა ქრისტინე ბიბილეშვილმა

გაუმართა ბავშვებს საღამო სკოლის ხით; მოწვეულნი იყვნენ

გლეხები.

პირველად წარმოადგინა იქნა გრთ: მოქმედებანი

სამსწავლო პიესა; „ანგარაში“ მასწავლებელი.“ პიესის ასრულებდნენ

მოწვეულები; ისეთი ხელოვნებით და თავდაპირველად, რომ მნახველნი

გაეკვირვებულნი იყვნენ. მოწვეულებმა მასწავლებლის

ლოცობით საქმიად კარგად შესრულეს რამდენიმე

სიმღერა; სხვათა შორის „ჩემი კარგი ქვეყანა“

ნარილი თალავიან

(საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

ყველა ვერც უწყის, რომ თელავი ვერ კიდევ

ახლო წარსულში პოლიტიკურ-კულტურულად

დღემღებულა. ამ რუკანსწინელ საზოგადოებებზედ

ვერც მოგახსენებთ ცოტა რამეს. ეხლა კი ჩვენი

წერილის იმიო გაერთავებთ, რომ ჩვენი გორიკი

ხელს იღებს უზომო მთქნარგებაზედ და თელავს

ფხვნივებს. ურბნელი.

წერილი თალავიან

(საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

ყველა ვერც უწყის, რომ თელავი ვერ კიდევ

ახლო წარსულში პოლიტიკურ-კულტურულად

დღემღებულა. ამ რუკანსწინელ საზოგადოებებზედ

ვერც მოგახსენებთ ცოტა რამეს. ეხლა კი ჩვენი

წერილის იმიო გაერთავებთ, რომ ჩვენი გორიკი

ხელს იღებს უზომო მთქნარგებაზედ და თელავს

ფხვნივებს. ურბნელი.

წერილი თალავიან (საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

ყველა ვერც უწყის, რომ თელავი ვერ კიდევ

წერილი თალავიან

(საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

ყველა ვერც უწყის, რომ თელავი ვერ კიდევ

ახლო წარსულში პოლიტიკურ-კულტურულად

დღემღებულა. ამ რუკანსწინელ საზოგადოებებზედ

ვერც მოგახსენებთ ცოტა რამეს. ეხლა კი ჩვენი

წერილის იმიო გაერთავებთ, რომ ჩვენი გორიკი

ხელს იღებს უზომო მთქნარგებაზედ და თელავს

ფხვნივებს. ურბნელი.

წერილი თალავიან

(საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

ყველა ვერც უწყის, რომ თელავი ვერ კიდევ

ახლო წარსულში პოლიტიკურ-კულტურულად

დღემღებულა. ამ რუკანსწინელ საზოგადოებებზედ

ვერც მოგახსენებთ ცოტა რამეს. ეხლა კი ჩვენი

წერილის იმიო გაერთავებთ, რომ ჩვენი გორიკი

ხელს იღებს უზომო მთქნარგებაზედ და თელავს

ფხვნივებს. ურბნელი.

წერილი თალავიან (საკუთარი კორესპონდენტისაგან)

ყველა ვერც უწყის, რომ თელავი ვერ კიდევ

ჯან-გაბაქილი და

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

სკოლებში

დასუსტებულ

საქართველოს რეზინის მზის მი-

მოსული.

(დრო წარყვებიან თბილის. საათით)

თბილისიდან ბაქო: მ. ს. წ. ბათომიკენ სამგ. მ. 9 . 8.53 სალ.

სამგ. „ 3 . 9.58 დილ. ბაქომიკენ სამგ. „ 19-20 3.20 ნაშ.

ბაქომიკენ ჩქარი „ 4 . 10.20 სალ. ჩქარი „ 6 . 12.8 დლის

სამგ. „ 8 . 11.13 დამ. ყარს-ერევნ. სამგ. „ 4-8 . 11.13 დამ.

თბილისი მოდის: ბათომიკენ სამგ. მ. 4 . 9.30 სალ.

სამგ. „ 10 . 9.51 დილ. ბაქომიკენ სამგ. „ 3 . 9.3 დილ.

ჩქარი „ 5 . 7.41 სალ. სამგ. „ 7 . 1.42 ნაშ.

ბაქომიკენ სამგ. „ 19-20 7.25 დილ. ყარს-ერევნ. სამგ. „ 4-8 . 8.8 დილ.

კასეთის რკინის გზის მიმოსვლა (თბილისის დრო)

მიმოსვლა სკოლებში წყარომაც.

თბილისიდან ბაქო: ტფილისიდან . . . 8 ს. 58 წ. დილ.

ნავთულ-შირაქი კავ. 9 „ 23 „ „ ნავთულ-საქთისა. 9 „ 43 „ „

ვაზიანიდან . . . 10 „ 42 „ „ იორიდან . . . 11 „ 35 „ „

საგარეჯოიდან . . . 12 „ 17 „ „ ბადათურიდან . . . 1 „ 15 დლის

მელანიდან . . . 2 „ 37 „ „ გურჯაანიდან . . . 4 „ 08 „ „

ვანაძიანიდან . . . 4 „ 58 „ „ თელავში მიდის . . . 5 „ 35 „ „

გურჯაანიდან . . . 4 „ 18 „ „ კარდენახიდან . . . 4 „ 50 „ „

წნორის-წყალი მიდის „ 15 „ „ თელავიდან . . . 8 ს. 58 წ. დილ.

ვანაძიანიდან . . . 9 „ 45 „ „ გურჯაანიდან . . . 10 „ 46 „ „

მელანიდან . . . 12 „ 02 „ „ ბადათურიდან . . . 1 „ 13 „ „

საგარეჯოიდან . . . 2 „ 15 „ „ იორიდან . . . 2 „ 53 „ „

ვანაძიანიდან . . . 3 „ 40 „ „ ნავთულ-საქთისა. . . 4 „ 31 „ „

ნავთულ-შირაქი-კავ. 4 „ 46 „ „ თბილისში მიდის . . . 5 „ 01 „ „

Справочный отдел при Главном Управлении Красного Креста

უკიდურესად მსახურს უწოდებენ

უნივერსიტეტის საზოგადოებრივი

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების

განხორციელებს. მანაძის კულტურის

სახელმწიფო და სასულიერო დაწესებულებების